

ΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΤΟΥ ΦΩΤΗ ΡΑΠΑΚΟΥΣΗ ΣΤΑ ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Τον Φεβρουάριο του 2001 εγκαινιάστηκε ένα νέο μουσείο στα Ιωάννινα, καρπός των πολύχρονων και κοπιαστικών προσπαθειών του συλλέκτη Φώτη Ραπακούση, τον οποίο στηρίξε σε υλικό αλλά και επιστημονικό επίπεδο ο Δήμος Ιωαννίνων. Η συλλογή του Φ. Ραπακούση στεγάζεται στο παλαιό ιεροδιδασκαλείο των Οθωμανών (Μεντρεσέ), το οποίο χτίστηκε το 1618 και εντάσσεται στο σύμπλεγμα οθωμανικών κτισμάτων που βρίσκεται στη δυτική ακρόπολη του Κάστρου των Ιωαννίνων. Μέρος μόνο της πλούσιας αυτής συλλογής –που αριθμεί 3.000 αντικείμενα περίπου– εκτίθεται στην κεντρική αίθουσα της σχολής, εκεί όπου γινόταν η διδασκαλία και στεγαζόταν η βιβλιοθήκη. Στο μέλλον ενδέχεται να φιλοξενήσουν το υπόλοιπο της συλλογής τα δώδεκα κελιά του ιεροδιδασκαλείου, που στο παρελθόν χρησιμοποιήθηκαν για τη διαμονή των μαθητών.

Τα εκθέματα του μουσείου κατατάσσονται σε τέσσερις βασικές κατηγορίες. Η πρώτη περιλαμβάνει όπλα αλλά και διάφορα εξαρτήματά τους: αγχέμαχα της προεπαναστατικής περιόδου (αιχμές δορμάτων, πελέκειες, σπάθες, αλεβάρδες, λογχοπελέκειες, ακόντια κ.λπ.), όπλα και αντικείμενα που χρησιμοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της Επανάστασης του 1821 (καριοφίλια, πιστόλες, γιγαγάνια, παλάσκες, τάσια κ.λπ.), καθώς και όπλα της περιόδου 1830-1913 (τουφέκια, περιστροφή κ.λπ.) συγκρίνησαν το συλλέκτη αποκλειστικά και μόνο λόγω της χρήσης τους σε εξεγέρσεις που ως στόχο είχαν την απόδοση δικαιοσύνης, σε εθνικούς απελευθερωτικούς και αντιστασιακούς αγώνες. Στη δεύτερη κατηγορία εκθεμάτων εντάσσονται χρηστικά αντικείμενα λαϊκής τέχνης (κανάτες, πιάτα, σινιά, γκιούμια,

1. Γενική άποψη του Μεντρεσέ, όπου στεγάζεται η συλλογή του Φώτη Ραπακούση.

2. Γενική άποψη τμήματος του εσωτερικού του μουσείου.

3, 4. Μέρους των αντικείμενων που εκτίθενται στο μουσείο.

λαίνα κ.λπ.), ενώ στην τρίτη ενδιαφέροντα δείγματα αγγειοπλαστικής τέχνης από τη Μακεδονία, την Ήπειρο και άλλες περιοχές της Ελλάδας, καθώς και μαστραπάδες από τον Τάραντα της Ιταλίας ή κανάτες από το Τσανάκ-Καλέ της Μικράς Ασίας. Η τέταρτη κατηγορία εκθεμάτων περιλαμβάνει κοσμήματα, που χρονολογούνται κατά κύριο λόγο στον 18ο και 19ο αιώνα: πόρπες, δαχτυλίδια, γιορντάνια, κιουστέκια, αλυσίδες, χαιμάλια. Ξεχωριστή θέση ανάμεσα στα εκθέματα κατέχει το «Τσιμπούκι του Αλή Πασά», ύψους 1,61 μ., από ξύλο τριανταφυλλιάς και στολισμένο με δύο κεχρμπάρια, το οποίο φέρει ασμένιο επιστόμιο και κορμό διακοσμημένο με παραστάσεις από το ζωικό και το φυτικό βασίλειο.

Ο Φώτης Ραπακούσης συντηρεί ο ίδιος τα αντικείμενα της συλλογής, η οποία είναι το αποτέλεσμα πολλών ετών αναζήτησης ανά την Ελλάδα, μιας προσπάθειας που πηγάζει από το σεβασμό και την αγάπη του συλλεκτή απέναντι στην ελληνική παράδοση και την Ιστορία.

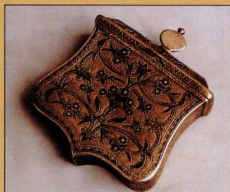
5. Ασμένιο ηπειρώτικο γιασαγάνι (1786).

6. Τριφυλλόσχημος μαστραπάς, παλιές κατασκευές (αρχές 19ου αιώνα).

7. Κανάτι με κίτρινη υάλωση και φυτική διακόσμηση (16ος αιώνας).

8. Ασμένια «σασβανή» ηπειρώτικη παλάσκα (θήκη για βόλια) με φυτική διακόσμηση (αρχές 19ου αιώνα).

9. Ασμένια επίχρυση ηπειρώτικη ζώνη (μέσα 19ου αιώνα).